

Bruselj, 27. februar 2026
(OR. en)

6171/26

SOC 66
EMPL 25
ECOFIN 172
EDUC 39
COMPET 255
DATAPROTECT 65
DIGIT 54

DOPIS

Pošiljatelj: predsedstvo

Prejemnik: Odbor stalnih predstavnikov/Svet

Zadeva: Evropski semester 2026

Od inovacij do kakovostnih delovnih mest: uporaba umetne inteligence za krepitev kakovostnega zaposlovanja in pravic delavcev

– *izmenjava mnenj*

V prilogi vam pošiljamo dopis predsedstva za usmerjanje izmenjave mnenj o navedeni zadevi na seji Sveta (EPSCO) 9. marca 2026.

Dopis za usmerjanje izmenjave mnenj o

**evropskem semestru 2026 z naslovom Od inovacij do kakovostnih delovnih mest: uporaba
umetne inteligence za krepitev kakovostnega zaposlovanja in pravic delavcev**

Kontekst: Prihodnji trg dela in evropski semester

Kot je razvidno iz nedavnih poročil, rast produktivnosti v Evropi že več let zaostaja za rastjo v drugih regijah. Čeprav so na to vplivali strukturni in zgodovinski dejavniki, je v zadnjih letih pomemben razlog za vse večjo vrzel dejstvo, da je Evropa zamudila razcvet digitalne preobrazbe. Če ne bodo izvedene pomembne reforme, ki bodo več mladim podjetjem omogočile, da se razširijo, več mladim talentom pa, da ostanejo v Evropi, bo Evropa še bolj zaostala.

Da bi te pomembne reforme omogočili, sta potrebna odpornejši trg dela in bolj dinamično naložbeno okolje. V ekonomskih raziskavah, tudi v delu Christopherja Pissaridesa na področju povezovanja ponudbe delovnih mest in povpraševanja po njih ter strukturnih sprememb, je izpostavljeno, da rezultatov na področju zaposlovanja ne določa le tehnologija, temveč so odvisni tudi od dejavnikov, kot so institucionalna struktura gospodarstva, njen človeški kapital in zmogljivosti, ki jih ponuja za konstruktivno sodelovanje med javnim in zasebnim sektorjem. Če kateri od teh dejavnikov manjka, to ustvarja ovire za povezavo med tehnologijo in produktivnostjo, take ovire pa so v družbi znane kot trenja v delovanju trgov dela. Evropa mora hitro ukrepati, da bi ta trenja zmanjšala. Z vse večjimi zmogljivostmi umetne inteligence se odpirajo nove priložnosti za produktivne naložbe in boljšo uporabo človeškega kapitala. Ali bo rezultat tega procesa dinamično ustvarjanje delovnih mest z višjo produktivnostjo ali izguba delovnih mest in nadaljnja stagnacija za našimi konkurenti, je odvisno od naše uspešnosti pri upravljanju digitalnega ekosistema, potrebnih institucionalnih reform, nadgradnje naših sistemov spretnosti ter hitrosti prehajanja delavcev v nove vloge.

Učinkovitost naložb v umetno inteligenco je odvisna od razvoja novih spretnosti in zmogljivosti, ki ljudem omogočajo produktivno delo s sistemi umetne inteligence. Kot je izpostavljeno v priporočilu o človeškem kapitalu¹, so za razvoj te kombinacije spretnosti potrebne usklajene naložbe v poklicno usposabljanje, terciarno izobraževanje in vseživljenjsko učenje. Hkrati postajajo sistemi umetne inteligence vse zmogljivejši in podjetja pridobivajo izkušnje z njihovim vključevanjem v svoje delovanje, zato bi učinek lahko bil odpuščanje delovne sile, povečanje produktivnosti pa bi lahko nesorazmerno koristilo visoko usposobljenim delavcem, kar bi lahko povečalo dohodkovno neenakost. Za obravnavanje te dinamike so potrebni jasni in usklajeni institucionalni odzivi.

V zvezi s tem semester zagotavlja okvir za usklajevanje strukturnih reform, ki zmanjšujejo trenja na trgu dela, izboljšujejo učinkovitost povezovanja ponudbe delovnih mest in povpraševanja po njih ter podpirajo mobilnost, preusposabljanje in ustvarjanje delovnih mest. Semester lahko z uskladitvijo fiskalno-strukturnih načrtov s prednostnimi nalogami na področju zaposlovanja in socialnih zadev pomaga zagotoviti, da se inovacije pretvorijo v trajnostno in vključujočo rast.

Umetna inteligenca, organizacija dela in kakovostno zaposlovanje

Uvajanja umetne inteligence in drugih naprednih digitalnih tehnologij na delovnem mestu ni mogoče ocenjevati zgolj z vidika produktivnosti. Tehnološki sistemi so vključeni v organizacijske odločitve, modele upravljanja človeških virov in širše poslovne strategije. Po ekonomski teoriji inovacije, ki povečujejo produktivnost, ustvarjajo trajno povečanje zaposlenosti, če jih spremljajo dopolnilne naložbe v spretnosti ter jih podpirajo učinkovite institucije trga dela.

---

¹ Priporočilo za PRIPOROČILO SVETA o človeškem kapitalu v Evropski uniji (ST 15278/25).

Pravni okvir EU zagotavlja pomembne zaščitne ukrepe. Akt o umetni inteligenci² določa obveznosti za visokotvegane sisteme umetne inteligence, vključno s tistimi, ki se uporabljajo pri zaposlovanju, upravljanju delavcev in ocenjevanju uspešnosti. Splošna uredba o varstvu podatkov³ in obstoječi pravni red na področju delovnega prava, vključno z zakonodajo o preglednih in predvidljivih delovnih pogojih, zdravju in varnosti pri delu ter usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja, dodatno krepi pravila EU na tem področju. Da bi zagotovili učinkovito zaščito delavcev in da bo uvajanje umetne inteligence in drugih naprednih digitalnih tehnologij koristno za vse, tudi za podjetja, bodo morda še vedno potrebni ciljno usmerjeni zakonodajni ukrepi. Učinkovito izvrševanje ostaja ključnega pomena za spoštovanje načela človeškega nadzora, preprečevanje algoritemske diskriminacije in ohranjanje zaupanja.

Ustvarjanje kakovostnih delovnih mest je pomembna prednostna naloga, izpostavljena v načrtu za kakovostna delovna mesta⁴, ki ga je decembra 2025 predstavila Evropska komisija. Kadar institucionalni okviri omogočajo pravično delitev koristi, lahko večja produktivnost vodi do boljših plač in izboljšanih delovnih pogojev. Brez takih okvirov obstaja tveganje, da bodo tehnološke spremembe poglobile neenakosti in povečale segmentacijo trga dela. Izziv torej ni sprejetje tehnoloških inovacij, vključno z umetno inteligenco, temveč kako oblikovati njihov razvoj in uporabo, da bodo okrepile kakovost delovnih mest, socialno kohezijo in evropsko konkurenčnost.

---

² Uredba (EU) 2024/1689 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o določitvi harmoniziranih pravil o umetni inteligenci in spremembi uredb (ES) št. 300/2008, (EU) št. 167/2013, (EU) št. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 in (EU) 2019/2144 ter direktiv 2014/90/EU, (EU) 2016/797 in (EU) 2020/1828 (Akt o umetni inteligenci).

³ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov).

⁴ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, COM(2025) 944, 4. december 2025, Načrt za kakovostna delovna mesta.

Spretnosti, ki bodo kos izzivom prihodnosti, zbiranje informacij o trgu delovne sile in prehajanja na trgu dela

Ministri in ministrice za zaposlovanje in socialne zadeve so na neformalnem srečanju 13. februarja med ciprskim predsedovanjem poudarili, da zeleni in digitalni prehod korenito spreminjata poklicne strukture ter zahteve glede spretnosti. Nenehno izpopolnjevanje in preusposabljanje mora postati stalnica evropskih trgov dela in ne le izjemen odziv na krizo.

Umetna inteligenca lahko sama po sebi izboljša delovanje trga dela. Napredna orodja za zbiranje informacij o trgu delovne sile izboljšujejo napovedovanje potreb po spretnostih, opredeljujejo ozka grla in podpirajo ciljno usmerjene politike usposabljanja. Z izboljšanjem kakovosti in pravočasnosti informacij taka orodja zmanjšujejo trenja med iskalci in ponudniki na trgu dela ter pospešujejo prehod iz sektorjev v zatonu v tiste v vzponu.

Vendar do prehodov redko pride samodejno. Dokazi kažejo, da se lahko delavci, ki so bili odpuščeni zaradi tehnoloških sprememb, brez ustrezne podpore soočajo z daljšimi obdobji brezposelnosti ali dolgotrajno izgubo plač. Inovacijske strategije so zato nepogrešljivo dopolnjene z aktivnimi politikami trga dela, učinkovitimi javnimi službami za zaposlovanje in ciljno usmerjenimi ukrepi socialne zaščite.

Pri upravljanju tehnološke preobrazbe imajo ključno vlogo tudi socialni dialog in kolektivna pogajanja. Omogočajo namreč izpogajane rešitve na sektorski ravni in ravni podjetij, podpirajo odgovorno uporabo algoritemskega upravljanja ter prispevajo k pravični porazdelitvi povečanja produktivnosti. Močne institucije zmanjšujejo negotovost in krepijo sprejemanje sprememb. To je izpostavljeno tudi v mnenju ciprskega predsedstva, v katerem je EESO pozvalo, naj pripravi mnenje z naslovom „*Izboljšanje kakovosti zaposlovanja in delovnih pogojev z uvedbo in spodbujanjem povezanih orodij (vključno z umetno inteligenco) ter s krepitvijo socialnega dialoga in kolektivnih pogajanj*“.ⁱ

Prihodnje pobude in skladnost politik

Prihodnji akt o kakovostnih delovnih mestih in sveženj o pravični mobilnosti delovne sile lahko pomagata zmanjšati segmentacijo trga dela, okrepiti izvrševanje in podpreti navzgor usmerjeno konvergenco med državami članicami.

Skladnost politik bo odločilnega pomena. Industrijske in inovacijske strategije morajo biti usklajene z reformami na področju zaposlovanja ter politikami na področju spretnosti. Ukrepe, ki spodbujajo naložbe v umetno inteligenco, bi morale spremljati pobude, ki olajšujejo mobilnost delavcev, spodbujajo vseživljenjsko učenje in varujejo temeljne pravice. Ta celostni pristop odraža gospodarske dokaze in temeljna načela evropskega socialnega modela.

Vloga sestave Sveta EPSCO v okviru evropskega semestra

Ministri in ministrice Sveta EPSCO imajo osrednjo vlogo pri zagotavljanju, da so vprašanja, povezana z zaposlovanjem in socialnimi zadevami, v celoti vključena v semester. Svet EPSCO lahko z usmeritvami politike, medsebojnim strokovnim pregledom in specifičnimi priporočili za države oblikuje reforme, ki krepijo dinamiko trga dela ter hkrati ohranjajo pravičnost in kohezijo.

Svet EPSCO ima v ciklu semestra 2026 priložnost, da prispeva k razpravi in jo usmerja k uravnoteženemu pristopu, pri katerem so inovacije, uvajanje umetne inteligence in konkurenčnost usklajeni s kakovostnim zaposlovanjem, trdnim socialnim dialogom in močnimi institucijami. S tem lahko tehnološka preobrazba Evrope okrepi ne le gospodarsko uspešnost, temveč tudi socialno kohezijo in zaupanje.

Vprašanja za razpravo

1. Kako lahko semester bolje podpre reforme, ki zmanjšujejo trenja na trgu dela in izboljšujejo učinkovitost povezovanja ponudbe delovnih mest in povpraševanja po njih v okviru preobrazbe zaradi umetne inteligence?
  2. Kateri dodatni ukrepi so potrebni na nacionalni ravni in ravni EU, da bi zagotovili, da bo uvajanje umetne inteligence na delovnem mestu okrepilo pravice delavcev in spodbudilo navzgor usmerjeno socialno konvergenco?
-

ⁱ Raziskovalno mnenje, ki naj bi bilo sprejeto na plenarnem zasedanju EESO 18. in 19. marca 2026, „poudarja, da imajo socialni dialog, kolektivna pogajanja na vseh ravneh in strukturno sodelovanje med Evropskim uradom za umetno inteligenco, Evropsko komisijo in socialnimi partnerji osrednjo vlogo pri tem, da bo uvajanje umetne inteligence pripomoglo k pravičnemu, vključujočemu in konkurenčnemu digitalnemu prehodu ob sistematičnem upoštevanju razsežnosti spola, generacij in ranljivosti ter potreb MSP“.